



'Aman doktor bir çare' demek 69 milyar lira

Sağlık harcamaları için vatandaş 15 milyar, devlet 54 milyar lira ödeyecek. Kişi başı 767 dolar olan harcama tutarı, OECD ülkeleri ortalamasından 4.5 kat daha düşük

Vatandaşın sağlık için yaptığı başvuruları ve harcamaları baş döndürücü bir hızla artıyor. İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (İSMMMO) 'Türkiye'de Sağlık Stratejileri ve Harcamalar' raporuna göre, 2009'da 245.9 milyon olan hastanelere başvuru sayısı 2013'te 421 milyona çıktı. Bu yılın ilk 4 ayında başvurunun 155 milyon olduğu dikkate alındığında yıl sonunda rakam 450 milyona yaklaşacak. Bu dönemde devlet hastanelerine başvuru 222 milyona, özel hastanelere 91.3 milyona yükseldi.

5 yılda ikiye katlandı

Vatandaşın cebinden çıkan sağlık harcamaları tutarı da yıl sonu itibarıyla 15 milyar lirayı bulacak. 2009'da 8.1 milyar lira olan bu tutar, 2012'de 11.7 milyar lirayı aşarken, 2013'te 13.2 milyar liraya ulaştı. Genel Sağlık Sigortası ile ödenecek primler 37 lira ile 226 lira arasında değişiyor. Özel sağlık kurumlarında 10 farklı isimle katılım payı alınıyor.

SGK giderleri içerisinde yüzde 27 payla, emekli aylıklarından sonra en büyük kalemi oluşturan sağlık harcamalarındaki yükseliş de dikkati çekiyor. Sağlık harcamaları 2009'da 28.8 milyar lirayken, 2013'de 50 milyar liraya dayandı. Bütçe planlamasına göre bu yıl SGK'nın kasasından çıkan sağlık giderleri 54 milyar liraya ulaşacak. Sağlıkta dönüşüm programının başlatıldığı Ekim 2008'den sonraki ilk yıl olan 2009'a göre bu yıl sonu itibarıyla sağlık harcamaları yaklaşık ikiye katlanmış olacak.

2013 itibarıyla sağlık harcamaları içerisinde tedavi giderleri 33.5 milyar lira ile en önemli bölümü oluşturuyor. İlaç harcamaları ise 13.1 milyar liradan 15.6 milyar liraya yükseldi.



Yaşlanma ile riskler artacak

RAPORU değerlendiren İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, bütünlüştürülmüş bir sağlık hizmeti sistemi olmadan finansal sürdürülebilir bir yapı kurmanın mümkün olmadığını bildirdi. Sağlıkta hastalık değil, hasta merkezli bir sistemin kurulmasının daha faydalı olacağını belirten Arıkan, tüm halkı kapsayan, yüksek standartlara sahip altyapının önemini vurguladı. Nüfusun ilerideki yıllarda yaşlanmasına bağlı olarak ekonomiyi ve bütçeyi daha büyük risklerin beklediğine dikkati çeken Arıkan, "Sağlık politikalarında çocuk, kadın, yaşlı gibi gruplara yönelik bir strateji oluşturulmalı. Sağlık bütçesi nüfus bilim verilerine dayalı olarak planlanırsa vatandaşın ileride sağlığına cebinden ödeyeceği harcamalar minimize edilebilir" dedi.

767 dolarlık harcamayla OECD içinde sonlardayız

RAPORDA sosyal güvenlik açığı verilerine de yer verildi. Buna göre, 2009 yılında 28.7 milyar lira olan Türkiye'nin sosyal güvenlik açığı, 2011'de 16.2 milyar liraya düştükten sonra yeniden çıkışa geçti. Açık, Genel Sağlık Sigortası uygulamasının zorunlu hale getirildiği 2012'den itibaren yükselerek 17.2 milyar lirayı, 2013 yılında ise 19.6 milyar lirayı buldu. 2014 yılı SGK açık beklentisi 21.5 milyar lira düzeyinde.

Sosyal devlet ilkesi gereği önemli olan sağlık harcamaları şu anda bile OECD verilerine kıyasla yine çok düşük kalırken, Türkiye'de kamunun kişi başına sağlık harcaması yıllık 330 dolardan, 2013 itibarıyla 10 yılda 767 dolara yükseldi. Ancak bu rakamlarla Türkiye, OECD ülkeleri arasında son sıralarda yer alıyor. OECD ortalaması 3 bin 339 dolar civarında. Bu durumda Türk hastalara yaklaşık 4.5 kat daha düşük harcama yapılıyor.